

Vlaams
Parlement

vergadering **C67**
zittingsjaar 2017-2018

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Onderwijs

van 30 november 2017

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Caroline Gennez aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de eindtermen – 387 (2017-2018)	3
VRAAG OM UITLEG van Ward Kennes aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de erkenning en valorisatie van buitenlandse diploma's, kwalificaties en competenties – 257 (2017-2018)	7
VRAAG OM UITLEG van Elisabeth Meuleman aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de enquête van de Koning Boudewijnstichting inzake het welzijn en de genderbalans bij Belgische academici – 431 (2017-2018)	12
VRAAG OM UITLEG van Jo De Ro aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over ICT-coördinatoren in het onderwijs – 476 (2017-2018)	17

**VRAAG OM UITLEG van Caroline Gennez aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de eindtermen
– 387 (2017-2018)**

Voorzitter: de heer Koen Daniëls

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Caroline Gennez (sp.a): Voorzitter, het zal niet de laatste keer zijn dat we het over de eindtermen hebben in deze legislatuur. Ik denk dat de collega's dat ook zo aanvoelen.

Sinds 1991 bepalen die eindtermen wel degelijk wat alle leerlingen moeten kunnen en kennen. Er was nood aan een opfrissing. Over meerderheid en oppositie heen, in binnen-en buitenland, constructief, werd gedebatteerd en beslist om de eindtermen naar het parlement te brengen.

We zijn uiteraard nog altijd niet gelukkig met de manier waarop de regering het eindtermenoverleg naar zich toe trok om dan te landen. We vinden dat niet de juiste keuze of methodiek, temeer omdat er natuurlijk ook inhoudelijk bedenkingen blijven. Daar gaat het uiteindelijk over: de inhoud. Die eindtermen wijzigt men niet om de twee jaar; die moeten het onderwijs op de sporen houden.

Wij hadden samen met de uitkomst uit het breed maatschappelijk debat toch wel de indruk dat er een grote nood bestaat binnen ons onderwijs om burgerschapsvorming te versterken. Sp.a staat daarachter vanuit haar maatschappijvisie, maar de vraag naar sterker burgerschap is toch ook heel scherp naar voren gekomen bij leerkrachten, leerlingen en ouders. Ze willen een sterker onderwijs dat jonge mensen opleidt tot talenten voor de economie, maar ook tot kritische burgers voor de gemeenschap. Dat moest een belangrijke rol krijgen. Dat moest hoger op de agenda komen

Een gemeenschappelijke sokkel voor alle levensbeschouwelijke vakken kan voorkomen dat jongeren vast komen te zitten in het grote gelijk van hun eigen godsdienst of levensbeschouwing. Elkaar ontmoeten, in dialoog gaan en gedeelde waarden zijn hierin cruciaal. Burgerschap en levensbeschouwing zijn uiteraard twee verschillende elementen, maar ze hebben toch met elkaar te maken. De dialoog tussen leerlingen vanuit hun eigen identiteit is heel belangrijk. We zien dat het risico bestaat dat nog altijd te veel leerlingen ons onderwijs dreigen te verlaten met te weinig kennis en vaardigheden om optimaal te kunnen functioneren in onze maatschappij. Ze blijven ook gesegregeerd. Dit is nefast, niet alleen voor de individuele brede ontwikkeling van kinderen en jongeren, maar voor de hele samenleving.

De transparantie en duidelijkheid met betrekking tot de eindtermen verbetert er niet op. Integendeel, we vrezen dat het voorstel van de meerderheid, geschreven door de regering, nog meer chaos creëert door het aantal begrippen en termen te vermenigvuldigen. Er zijn eindtermen, basisgeletterdheidsdoelen, basisdoelen, uitbreidingsdoelen, schoolspecifieke doelen, leerplandoelen en curriculumdossierdoelen, zonder dat daar heldere definities tegenover staan. Er is veel beloofd en er zijn veel engagementen genomen, van planlastenverlaging tot burgerschapsvorming, bijvoorbeeld in het kader van de deradicaliseringsresolutie die hier kamerbreed werd goedgekeurd, maar de regering blijft doof voor de roep naar minstens een gemeenschappelijke sokkel voor alle levensbeschouwingen in de eindtermen zodat iedereen uit z'n hokje komt.

Minister, men zou vanuit het onderwijs sterk inzetten op de ontwikkeling van interlevensbeschouwelijke competenties bij alle leerlingen en op burgerschapseducatie. Men laat in deze hervorming van de eindtermen de kans schieten om een noodzakelijke brede basis of gemeenschappelijke sokkel voor alle levensbeschouwingen

te verankeren. Welke concrete hefboomen zijn er dan wel nog om werk te maken van deze sterkere burgerschapseducatie?

Waarom is men niet verder gegaan op het reeds ingeslagen pad inzake de interlevensbeschouwelijke competenties door deze decretaal te verankeren? De interlevensbeschouwelijke competenties komen vanuit de levensbeschouwingen zelf. Ze worden daar ontwikkeld en vervolgens in een gelijklopend traject als andere onderwijsdoelen ingeschreven. Ze zijn geen inbreuk op de vrijheid van onderwijs, zo bepaalde de Raad van State eerder in een advies op een voorstel van decreet. Waarom gebruiken we het nieuwe decreet niet als hefboom om het traject naar meer interlevensbeschouwelijkheid dat door de vorige regering werd uitgezet, te versterken?

Op welke wijze wordt er rekening gehouden met de aanbevelingen die betrekking hebben op gedeeld burgerschap en de rol van onderwijs zoals kamerbreed geformuleerd in het voorstel van resolutie over deradicalisering?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mevrouw Gennez, ik wil niet het hele debat voeren over de tekst van het decreet. Als het decreet besproken wordt, wil ik daar gerust bij aanwezig zijn, maar we moeten dat geen twee keer doen.

Mijn eerste zorg – maar ik kan het fout hebben – is dat burgerschap en leren samenleven cruciale elementen zijn. Ik vind dat heel belangrijk. Dat is een van de redenen waarom in de sleutelcompetenties zoals ze zijn vastgelegd, de sociale relationele competenties, de burgerschapscompetenties met inbegrip van de competenties inzake samenleven, zijn inbegrepen.

Maar waarmee ik het een beetje lastig heb, is dat ik de indruk krijg – maar nogmaals, het kan een indruk zijn – dat u nu die burgerschapscompetenties wilt gaan integreren in de levensbeschouwingen. En dat vind ik eigenlijk niet zo'n goede zaak. Burgerschapscompetenties en de competenties inzake samenleven verdienen een eigen volwaardige plaats in ons onderwijs. Dat betekent niet dat ze niet mee kunnen worden besproken binnen de levensbeschouwingen, maar voor mij is dit toch te cruciaal om dat erin te stoppen als een – ik weet niet hoe u het zou zeggen – zogenaamde gemeenschappelijke sokkel.

Ten tweede – maar we kunnen daarover van mening verschillen – is het voor mij niet echt duidelijk hoe u een parlementair verankerde sokkel zou maken voor de levensbeschouwingen. Het leek mij interessant om dat eens te bekijken. Daarom hebben we wat rechtspraak opgezocht. U verwijst naar een advies van de Raad van State. Ik vermoed dat het dan gaat over het advies 48.636/1 bij het voorstel van decreet van Jean-Jacques De Gucht en Herman Schueremans uit 2011. Daarin werd inderdaad het voorstel geformuleerd om in de uren levensbeschouwelijke vakken verplicht tijd te maken voor de godsdienstvergelijkende wetenschap van de andere erkende godsdiensten. In dat voorstel was er echter geen sprake van het invoeren van eindtermen over dit thema. Het ging zelfs zo ver dat de overheid volgens het voorstel een thema kon aanreiken, maar zich niet mocht mengen in wat daarover zou worden gezegd tijdens de lessen levensbeschouwing. De Raad van State heeft bovendien duidelijk aangegeven dat het toenmalige voorstel tot gevolg had dat de inhoud van het vakonderdeel zou worden bepaald op dezelfde wijze als de vakinhoud van de levensbeschouwelijke vakken. Als je dan kijkt naar wat de vakinhoud van de levensbeschouwelijke vakken is, en we nemen er het arrest van het Arbitragehof van 4 maart 1993 bij, dan zit daarin de vrijheid van eredienst, wat betekent dat er op dat terrein een grote terughoudendheid aan de dag moet worden gelegd door de overheid.

Voor mij zijn er dus twee zorgen. Ten eerste, vind ik dat burgerschapscompetenties een aparte plaats verdienen, los van de levensbeschouwing. Ten tweede, vind

ik dat het niet zo evident is om als overheid in te grijpen binnen de levensbeschouwing zelf. Dat betekent niet, mevrouw Gennez en andere collega's, dat de levensbeschouwingen vrij spel hebben. Dat is niet zo. Want de inhoud van de levensbeschouwingen mag niet strijdig zijn met onze grondwettelijke rechten en vrijheden, met de verdragen enzovoort. Dat kan dus niet. U vroeg waarom ik niet voortga op de ingeslagen weg. Maar dat is voor mij de ingeslagen weg. Het is van belang dat we dit sterker verankeren.

Ook onze gewone onderwijsinspectie heeft niet de bevoegdheid om de levensbeschouwelijke vakken op hun inhoud door te lichten. Maar – een grote maar – er zijn wel mogelijkheden als een directeur zou vaststellen dat bepaalde fundamentele rechten en vrijheden zouden worden gefnuikt. In dat geval dient er zich wel een cascade van mogelijkheden aan.

Mevrouw Gennez, in januari 2016 is er een intentieverklaring ondertekend in verband met de interlevensbeschouwelijke competenties. Ik was daar persoonlijk bij. Men heeft toen een charter afgesloten over de invulling en de bevordering van interlevensbeschouwelijke competenties. De vorige minister van Onderwijs was daarmee gestart. Die heeft op 27 september 2013 een eerste engagement laten ondertekenen. Nu proberen we daar scherper in te worden.

In die zin verbaast uw oproep om nu eindtermen te gaan maken mij een beetje. In al die jaren van de vorige legislaturen is er nooit sprake van geweest, om de gekende redenen. Het is ook terecht dat we, als we proberen versterkingen door te voeren, ook de garantie hebben dat ze niet vernietigd worden en dat we daarin het grondwettelijke kader volgen.

Na de intentieverklaring inzake interlevensbeschouwelijke competenties zijn er op het terrein in heel veel scholen veel initiatieven tot stand komen. Ik zie een positieve dynamiek en een bereidheid om rond die interlevensbeschouwelijke competenties te werken. Ik denk dat we daar nog stappen voorwaarts kunnen zetten. Ik kom ook regelmatig samen met de aanbieders van de levensbeschouwingen, om daar de gemeenschappelijke doorsnede duidelijker te maken. Ik voel ook dat men, zeker gelet op de discussies die er dezer dagen zijn, ten eerste, de bereidheid heeft om te werken aan transparantie, en ten tweede, dat men op alle fronten tot het besef begint te komen dat die grondwettelijke rechten en vrijheden de basis zijn van alles.

Kan ik de regelgeving nog verduidelijken? Er is nu duidelijk omschreven dat de leerplannen in overeenstemming moeten zijn met de internationale en grondwettelijke beginselen inzake de rechten van de mens en van het kind in het bijzonder en ook met de goedgekeurde eindtermen. De directeur van de school kan de levensbeschouwelijke leerlingengroepen tijdens de lessen levensbeschouwing bezoeken. Hij kan dat om vele redenen doen: om administratieve redenen, om algemeen pedagogische redenen, om na te gaan of de grondwettelijke rechten en vrijheden gevrijwaard worden of voor een bespreking met de leerlingen. Hij kan dus zelfs in gesprek gaan met de leerlingen als hij zou vermoeden dat er bepaalde aansluitingen zijn op het geheel.

De directeur – of iemand die door hem is aangesteld als evaluator – kan de les ook bijwonen, als evaluator voor niet-vakinhoudelijke en niet-vaktechnische aspecten. Er zijn dus voor een directeur of iemand die hij aanwijst, heel wat mogelijkheden om controle uit te oefenen.

Bovendien moeten de leerplannen – en dat zou een nieuwigheid zijn, waarover later nog kan worden gediscussieerd, wat nu niet zo evident is – publiek worden bekendgemaakt. Dat is totaal nieuw voor de levensbeschouwingen. Er zal dus veel meer dan vroeger ruimte zijn om zelfs met onze inspectiediensten in dialoog te gaan, omdat er vanuit de levensbeschouwingen jaarlijks een stand van zaken

zal moeten worden gerapporteerd door de inspectiediensten. Er was daarop nogal wat commentaar van de inspectie: spreken ze wel voldoende Nederlands? Doen ze dat wel goed? Wel, zij zullen een verslag moeten neerleggen dat publiek kan worden bekendgemaakt.

Dan tot slot het Vlaams actieplan. U zult ter zake ook hebben gemerkt dat er, met de brede focus als het gaat over radicalisering en deradicalisering, een steeds grotere aandacht is voor gedeeld burgerschap en voor het versterken van de maatschappelijke samenhang, met respect voor ieders rechten en plichten. Daarom is de keuze gemaakt om die burgerschapscompetenties ook heel sterk te gaan verankeren. Ter zake hebben we nog een heel lange weg te gaan, ook om leerkrachten in een en ander te versterken.

Ik heb geprobeerd om een beetje een middenweg te vinden tussen het ene en het andere.

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Caroline Gennez (sp.a): Ik denk inderdaad dat de discussie nog verder zal worden gevoerd bij de bespreking van het voorstel van decreet, maar ik betreur toch wel dat we de kans hebben gemist om onze scope wat uit te breiden. Ik denk en heb het gevoel dat we bij de discussie die we hebben gehad over de resolutie inzake radicalisering – en een aantal collega's bij die discussie zijn hier, collega De Ro, collega Meuleman, collega Kennes – daadwerkelijk verder wilden gaan om die interlevensbeschouwelijke competenties toch meer te verankeren en daar ook effectief controle op te gaan houden. Het blijft immers wel zo dat levensbeschouwelijke inspecties tegelijkertijd rechter en partij zijn en blijven, en ik vind dat niet gezond. Ik denk dat we samen met de levensbeschouwingen een weg moeten afleggen om te zien wat zij belangrijk vinden, uiteraard in overeenstemming met internationale rechtsregels, waarover zij het alvast wel eens zijn, hoe we dat in de regelgeving kunnen verankeren en hoe we daar ook een algemene inspectie op kunnen houden, zoals we dat doen bij andere vakken. Ik ben ervan overtuigd dat, als men de moed had gehad om dat ook te laten toetsen bij de Raad van State en aan artikel 24, we misschien wél stappen vooruit hadden kunnen zetten. Dat was ook meer in lijn geweest met de manier waarop we de vrijheid van onderwijs en de vrijheid van levensbeschouwing, die voor ons ook essentieel zijn, kunnen inpassen in de manier waarop we vandaag in ons onderwijs met levensbeschouwing omgaan.

Voor mij is er wel een belangrijke link met sterk en kritisch burgerschap. U weet dat wij voorstanders zijn van een vak dat in de richting gaat van levensbeschouwing, ethiek en filosofie, waarbij men inderdaad kinderen niet meer opsplijst naargelang hun religie, hun identiteit, maar wel respect heeft voor hun religie en identiteit. Op die manier zou men jonge mensen wel leren over religie en levensbeschouwing, maar hen niet vormen tot goede gelovigen of in een bepaalde levensbeschouwing. Ik denk dat dat een groot verschil is. Die tweede optie sluit inderdaad aan bij het klassieke Schoolpact van 1959, zoals we dat kennen, maar de eerste optie lijkt me veel meer aan te sluiten bij de diversiteit of de superdiversiteit in onze samenleving vandaag en de plaats die we met zijn allen ook in die burgerlijke samenleving aan levensbeschouwing willen geven. Het allerslechtste dat ons kan overkomen, is dat we doen alsof we er open over spreken, alsof we de 21e eeuw ingaan, zonder dat we dat in de feiten doen. Ik vrees dat dat in te grote mate de keuze is die men nu heeft gemaakt. U zegt dat het een beetje vreemd is dat we pleiten voor eindtermen qua levensbeschouwelijke vakken. Ik vind het zeer belangrijk dat we die zouden concretiseren, opstellen, ontwikkelen in overleg en met de belangrijke stakeholders, namelijk de levensbeschouwingen, aan tafel. Zij zouden ook het initiatiefrecht kunnen hebben om die te ontwikkelen, minstens voor het interlevensbeschouwelijke, maar ik vind het ook evident

dat we die dan zouden controleren op de manier zoals we andere vakken in ons onderwijs controleren, omdat we het minstens even belangrijk vinden dat ook die competenties verworven zijn.

Waarom nu ook de link met de eindtermen? Wel, omdat het nu natuurlijk voor de eerste keer in twintig jaar is dat we inderdaad die grote evaluatie maken van al onze eindtermen, en het ons ook het uitgelezen moment leek om nu ook die voor de levensbeschouwelijke vakken deels te verankeren. Daar was een heel groot draagvlak voor, zowel in het parlement als op basis van het maatschappelijk debat. Dat was althans onze indruk en dat blijft onze indruk. Ik vind het een gemiste kans dat men die horde niet heeft genomen, dat men niet de moed heeft gehad om dat ook te toetsen aan onze Grondwet. Dan hadden we minstens geweten of we die horde hadden kunnen nemen. Daar was de moed echter niet voor aanwezig, en dat vinden we bijzonder jammer.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Ik heb u beluisterd. U hebt uw reflecties gegeven, ik heb de mijne gegeven en ik denk dat het debat nog zal worden voortgezet.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Ward Kennes aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de erkenning en valorisatie van buitenlandse diploma's, kwalificaties en competenties
– 257 (2017-2018)**

Voorzitter: de heer Koen Daniëls

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

Ward Kennes (CD&V): Minister, over deze kwestie heb ik twee jaar geleden ook al een vraag gesteld. Voor de vlotte integratie van nieuwkomers is deelname aan de arbeidsmarkt vanzelfsprekend erg belangrijk. Gisteren hebben we in een actuele vraag aan minister Muyters gezegd dat dat voor sport belangrijk is, maar zeker ook op de arbeidsmarkt.

Een belangrijk deel van de nieuwkomers in Vlaanderen bestaat uit vluchtelingen, en zoals iedereen weet, was er in de afgelopen jaren een grotere instroom. Uit de cijfers blijkt dat deze instroom mogelijk ook een effect heeft gehad op het aantal aanvragen dat bij het National Academic Recognition Information Centre (NARIC) is ingediend voor de erkenning van buitenlandse diploma's.

Na een daling in 2014 is het aantal weer gestegen. Ik heb daarover in juli 2015 vragen gesteld. De doorlooptijden bij NARIC, ook tegen de achtergrond van een doorlichting die gebeurde van de processen bij NARIC, waren toen het onderwerp van mijn vraag.

Minister, uit uw antwoord op de recente schriftelijke vragen van collega's blijkt dat er in 2015 in 391 dossiers van vluchtelingen een beslissing werd genomen, en in 23 procent van de gevallen was de beslissing positief. In 2016 waren er 512 dossiers, en toen was het aantal positieve beslissingen spectaculair gestegen tot 77 procent, wat toch heel aanzienlijk is.

Dit grote verschil in positieve beslissingen wordt volgens u verklaard doordat er sinds 2016 wordt ingezet op het indienen van een aanvraag voor niveauerkenning, waarbij NARIC een uitspraak doet over het niveau in Vlaanderen van het buitenlandse studiebewijs, waar voorheen veel vluchtelingen een aanvraag voor

een specifieke erkenning indienden. Dan moest NARIC op zoek gaan naar het specifieke Vlaamse diploma dat gelijkwaardig is.

Hoewel NARIC in functie van de doorverwijzing naar de correcte procedure wel steeds vraagt of de aanvraag gericht is op toegang tot de arbeidsmarkt dan wel op verdere studies, horen we toch verschillende verhalen van hooggeschoolde vluchtelingen, die niet weten waar ze precies terecht kunnen met hun vraag welke bijkomende opleidingen of onderdelen ervan ze dienen te volgen om hun buitenlands diploma hier te valoriseren om ook hier de job te kunnen uitoefenen waarin ze ervaring hebben opgebouwd.

Het hangt jammer genoeg van het toeval af of ze de juiste persoon ontmoeten die hen wegwijs kan maken in wat soms een doolhof is. Het betekent voor henzelf, maar ook voor onze samenleving, een verlies als deze expertise niet kan worden ingezet.

Minister, een ander aandachtspunt bij mijn vorige vraag om uitleg was de valorisatie van buitenlandse kwalificatiebewijzen en van in het buitenland verworven competenties. U sprak toen in een conceptnota over het erkennen van elders verworven competenties (EVC) die u aan het ontwikkelen was met de minister van Werk en u gaf aan dat de genoemde valorisatie een onderdeel zou uitmaken van een geïntegreerd EVC-beleid. De conceptnota waarvan sprake, is ondertussen goedgekeurd door de Vlaamse Regering onder de titel 'Geïntegreerd beleid voor erkenning van competenties'.

Minister, hoe beoordeelt u in het algemeen de resultaten van de initiatieven die sinds het begin van deze legislatuur werden genomen om de knelpunten in de erkenning van buitenlandse diploma's verder weg te werken? Heeft de conceptnota 'Geïntegreerd beleid voor erkenning van competenties' inmiddels tot beleidsmaatregelen of andere initiatieven geleid om de valorisatie van buitenlandse kwalificatiebewijzen en van in het buitenland verworven competenties te faciliteren? Welke nieuwe instrumenten kunnen daarvoor worden ingezet? Zijn er specifiek wat betreft de leervragen van nieuwkomers, in het bijzonder van vluchtelingen, plannen om een centraal punt in het leven te roepen waar deze mensen en hun trajectbegeleiders terecht kunnen met hun leervragen? Pleegt u hierover overleg met uw collega's bevoegd voor het werk en de integratie?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Sinds 2015 heeft NARIC te maken met een steeds toenemend aantal erkenningsaanvragen. Vooral de stijging in het voorjaar van 2017 valt op te merken, waar we een piek van boven de achthonderd aanvragen in een maand hebben opgetekend. Het maximum in 2015 en 2016 was telkens rond de vierhonderd aanvragen. We zien ook een stijging in het aandeel van de vluchtelingen: 12 procent van de dossiers in de zomer van 2015, gestegen tot 25 procent in de zomer van 2017.

Ik heb bij de uitleg van de beleidsbrief aangestipt dat de erkenning van dat diploma serieus achterloopt op het moment dat de vluchtelingen binnenkomen. Het is niet het eerste waar de mensen aan denken. Ik heb dat uitgelegd. Bij ons is de piek nu pas aan het komen. In het begin vroeg iedereen: hoe zit dat met die diploma's, en we zullen extra mensen moeten aanwerven. Het loopt niet achter, maar de piek komt later.

Op mijn vraag is naar een oplossing gezocht voor vluchtelingen die niet alle noodzakelijke documenten kunnen voorleggen. Het is enigszins logisch dat na soms weken- of maandenlange tochten je diploma niet meteen bovenaan zit, of dat je het niet hebt kunnen meenemen. We moeten een manier zoeken om voor die mensen toch onderzoek te kunnen doen naar de gelijkwaardigheid van het diploma, ook als ze niet over alle bewijsstukken beschikken.

NARIC zoekt voortdurend naar manieren om de informatie te verkrijgen die noodzakelijk is voor de dossiers van de vluchtelingen. Zo heeft men een vragenlijst voor vluchtelingen opgesteld ter aanvulling van de beperkte documenten waarover ze beschikken. Op basis daarvan kunnen de adviesverleners gesprekken voeren met de aanvragers ter ondersteuning van hun aanvraag. Op die manier kan men ondanks beperkte documenten toch over voldoende informatie beschikken om een correcte beslissing te nemen.

NARIC Vlaanderen heeft ook een samenwerkingsovereenkomst met de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR). Die werkt een traject uit om met betrekking tot dit soort onvolledige dossiers nog beter advies te kunnen verlenen in enkele studiegebieden, zoals economie, ingenieurswetenschappen en exacte wetenschappen.

Gelet op de complexiteit van de aanvragen en de stijging van het aantal heb ik besloten om voor 2018 200.000 euro aan extra middelen in te zetten.

Aangezien er nood is aan een EVC-beleid dat wordt gedragen door en dat van toepassing is voor alle relevante beleidsdomeinen, regelt het ontwerp van decreet enkel de manier waarop verworven competenties uit beroepskwalificaties beoordeeld en gecertificeerd kunnen worden. Het ontwerp van decreet is ook enkel van toepassing op beroepskwalificerende EVC-trajecten. Je kunt een beroepskwalificatie zowel binnen als buiten het onderwijs verwerven. Daarom is het van belang dat er verbindende elementen zijn tussen de betrokken beleidsdomeinen.

De ontwikkeling van het ontwerp van decreet wordt opgevolgd door een ambtelijke werkgroep. Daarin is ook het Agentschap Integratie en Inburgering vertegenwoordigd. Op zijn aangeven zal bij het uitwerken van de EVC-standaarden specifiek aandacht worden gevestigd op cultuur- en genderneutrale beoordelingen en op het zoveel mogelijk vermijden van taaldrempels.

Omdat het bij gelijkwaardigheidsaanvragen voor buitenlandse diploma's gaat om onderwijskwalificaties, heeft het huidige EVC-ontwerp van decreet geen implicaties voor de bestaande regelgeving met betrekking tot de gelijkwaardigheidsbeoordeling. Het gaat hier over onderwijs. Dit sluit niet uit dat de houders van een buitenlands studiebewijs via een EVC-procedure een beroepskwalificatie kunnen behalen. De twee kunnen dus parallel naast elkaar bestaan. Zij kunnen ook binnen de bepalingen van de bestaande regelgeving van ons volwassenen- en hoger onderwijs een EVC-procedure doorlopen om vrijstellingen te verkrijgen of om een onderwijskwalificatie te behalen.

NARIC Vlaanderen werkt al enkele jaren actief samen met de onthaalmedewerkers van de inburgeringskantoren van het Agentschap Inburgering en Integratie. Nieuwkomers kunnen een aanvraag voor gelijkwaardigheid van een diploma indienen via die onthaalmedewerkers. Zij zorgen voor de opvolging van het dossier en zijn het contactpunt voor NARIC Vlaanderen. Zij zijn dus het eerste aanspreekpunt.

Uiteraard heb ik overleg met mijn goede collega's bevoegd voor Werk en Integratie. Op de vergaderingen van de gemeenschappelijke beleidsraad Werk-Onderwijs zijn de basiselementen voor het EVC-decreet aan bod gekomen. De problematiek van de vluchtelingen als specifieke groep in relatie tot EVC is nog niet rechtstreeks aan bod gekomen, maar ik hoop dat ik u, door de twee sporen uit te leggen, heb kunnen geruiststellen dat we hen niet vergeten.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

Ward Kennes (CD&V): Minister, dank u voor deze stand van zaken en voor een aantal belangrijke beslissingen die genomen werden, zoals bijkomende middelen om in te spelen op de vertraagde golf die dan bij de administratie aankomt in verband met de erkenningsaanvragen, de gelijkwaardigheid en de onderzoeken

die moeten gebeuren. Hebt u er zicht op wanneer dat ontwerp van decreet zal landen? De conceptnota dateert van 2015. Is het landingsgestel al uitgeklat, of hangen we nog volop in de lucht?

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Ann Brusseel (Open Vld): Dank u, mijnheer Kennes, om dit thema op de agenda te brengen. De voorbije maanden en iets meer dan een jaar geleden heb ik er waardevolle informatie over kunnen verkrijgen, niet alleen door middel van schriftelijke vragen, maar ook door de bijeenkomst en de focus van EUR-ACE en de jonge academie die een studiedag organiseerde over de kansen op tewerkstelling van vluchtelingen met een hogere opleiding en van onderzoekers uit bepaalde landen zoals Turkije. Hoe kunnen zij hun onderzoeksopdracht voortzetten? We kunnen die zaken aanpakken in het belang van allen: van Vlaanderen en van de mensen die hier aankomen uit bepaalde landen. Ik geef graag het voorbeeld van Turkije. De werkzaamheden van academici worden er nu heel sterk bemoeilijkt door een regime dat niet om kan met de onderzoeksgeest en met openheid. Wij moeten solidariteit met die academici en onderzoekers kunnen betuigen, en ook met die vluchtelingen met een hogere opleiding die kunnen bijdragen.

Minister, ik ben blij dat u hier aandacht aan schenkt met een verbetering van de werking. Het gaat zeer traag. Ik had al een aantal suggesties op papier gezet. Het verheugt mij dat de CD&V-fractie er ook werk van wil maken. Dat begrijp ik toch uit uw tussenkomst, mijnheer Kennes. Ik heb gisteren al feedback gekregen van de collega's van de N-VA. Idealiter kan dit over de partijgrenzen heen worden bewerkstelligd en kunnen wij de komende weken en maanden bekijken hoe wij bepaalde uitdagingen beter het hoofd kunnen bieden, in het belang van ons allen. Die elders verworven competenties zijn heel belangrijk. Wij moeten alle mogelijke denksporen bekijken.

De voorzitter: De heer Cordy heeft het woord.

Paul Cordy (N-VA): Er is inderdaad enorm veel verbetering in de werking van NARIC. We merken toch dat er nog dossiers over de voorziene looptijd gaan. Het is vaak complex. Ik heb de twee kanten gezien en ik weet dat het niet altijd eenvoudig is. Maar zelfs met dossiers uit buurlanden zie ik dat het vaak sukkelen is om het op een relatief korte termijn rond te krijgen. We moeten daar zeker nog bekijken wat er kan worden verbeterd.

Wat de gedeeltelijk gevolgde opleidingen betreft, is het zaak om mensen zo snel mogelijk met onderwijsinstellingen in contact te brengen. Het is natuurlijk daar dat men het juiste antwoord kan geven over het vervolledigen van de opleiding en over het behalen van een diploma. Daar zit de expertise, daar zal men de afspraken kunnen maken rond het curriculum dat nog moet worden gevolgd.

Er is nog een zaak waar we misschien toch eens moeten naar kijken. Wat ik vaak heb gemerkt, is dat mensen van hier of uit een buurland er al mee worstelen, wat moet dat dan zijn voor vluchtelingen? Het is namelijk zo dat werkgevers niet altijd weten wat gelijkwaardigheid of niveaugelijkwaardigheid inhouden. Dat is zelfs zo bij de overheid en bij lokale overheden. Mensen die met een niveaugelijkwaardigheid aankomen, worden niet altijd geselecteerd omdat die overheid daar niet goed mee vertrouwd is. Wat is dat nu? Wat betekent dat nu?

Waar het de overheid betreft, zijn wij toch goed geplaatst om aan informatievoorziening te doen en ervoor te zorgen dat men die mensen effectief aanwerft. Misschien is het ook wel eens nuttig om te kijken of dat voor de mensen die dat effectief behaald hebben, die dat papiertje gekregen hebben, geleid heeft tot hogere werkgelegenheid. We kunnen het wel gelijkwaardig verklaren, maar als het verder geen effect heeft, moeten we dat toch eens bekijken.

Koen Daniëls (N-VA): Ik verwijs eerst naar het voorstel van resolutie dat mevrouw Brusseel voorbereidt. We moeten ervoor zorgen dat de procedures voor iedereen makkelijk toegankelijk zijn en dat die vlot werken. Er zijn mensen die meerdere documenten opnieuw moeten indienen omdat ze niet goed op de hoogte zijn. Dat moeten we vermijden.

Ik kijk heel hard uit, zoals andere collega's, naar de elders verworven competenties en kwalificaties. Daar moeten we heel hard mee aan de slag in Vlaanderen. Heel veel mensen op de arbeidsmarkt, in dit land of in het buitenland, verwerven kwalificaties en competenties die helaas, omdat er niet direct een diploma aan vasthangt, niet direct kunnen worden gevaloriseerd. Zeker als die competenties in het buitenland verworven zijn, moeten we die bewaken zonder daarbij de kwaliteit uit het oog te verliezen.

Minister Hilde Crevits: Wat NARIC betreft, erken ik, mijnheer Kennes en mijnheer Cordy, dat het soms traag gaat. Ik heb daarover met de universiteiten samengezeten. Hoe komt dat? Zij zeggen dat ze ervoor willen zorgen dat de kwaliteit niet inboet. Ze zeggen: 'Stel dat we fouten maken, dat we een diploma gelijkwaardig maken of erkennen, en het blijkt dan niet juist te zijn, dan is onze geloofwaardigheid naar de vaantjes.'

Mijnheer Cordy, u hebt het over de buurlanden, als u cases hebt, alstublieft bezorg ze mij. Voor mij is het altijd interessant om de opmerkingen die hier worden gemaakt door te geven, zodat men daarmee aan de slag kan. Als hier een opmerking wordt gemaakt in het algemeen, of we discussiëren een beetje, dan kan men niets doen. Als u voorbeelden hebt, stuur ze door, dan kunnen we dat voorleggen. We hebben zelfs al een overeenkomst over automatische uitwisseling in een aantal gevallen. Ik vind ook dat dat traag vooruitgaat. Toen ik minister van Onderwijs werd, dacht ik dat er met allerlei landen al automatische gelijkwaardigheid was, maar dat is helemaal niet zo. Het gaat heel traag.

Ik heb er nu zelf eentje meegemaakt: Nederland, Luxemburg en Vlaanderen. Maar dat loopt niet echt soepel. Dat is niet de schuld van Vlaanderen. Iedereen is gewoon nogal gehecht aan de waardering van zijn eigen diploma's.

Als we het kunnen doen, dan zeker. Maar ik ben blij dat iedereen erkent dat het al verbeterd is. We proberen te werken aan de knelpunten.

Het EVC-beleid is iets helemaal anders. Daar heb ik samen met minister Muyters een ontwerp van decreet rond gemaakt. We kunnen daar eigenlijk mee vooruit, maar waar ligt het kalf gebonden? Dat is in het kwaliteitskader. Als men elders verworven competenties heeft, en men wil dat deze een soort beroepskwalificatie worden, dan is dat op zich geen punt. Maar als die beroepskwalificatie ook onderdeel uitmaakt van een onderwijskwalificatie, dan vindt de onderwijsinspectie het van belang dat zij mee de kwaliteit kan beoordelen van die EVC's. Daar moeten we door geraken. Als onze inspectie geen bevoegdheid heeft om dat EVC-traject mee te bekijken, dan is de vraag of de beroepskwalificatie die wordt verworven, ook onderdeel kan uitmaken van een onderwijskwalificatie.

Ik probeer het nog beter voor te stellen. Iemand wil ergens een opleiding volgen en heeft elders verworven competenties. Deze persoon kan worden vrijgesteld van een aantal vakken. Dat kan natuurlijk alleen maar als de vrijstelling de waarde heeft die men er in het onderwijs aan geeft. Daar moeten we een goed compromis vinden. Voor mij is dat allemaal gelijk, en ik ben hevig voorstander van de waardering van elders verworven competenties.

De inspecties Werk en Onderwijs moeten daar tot een werkbaar kader komen. Ze hebben dat gevonden voor duaal leren na diep in elkaars ogen te hebben gekeken. Ik ben ervan overtuigd dat ze het ook eens worden inzake de EVC's. Ik luister ook graag naar uw suggesties ter zake omdat het voorstel van resolutie ...

Ik weet niet of het daarop betrekking heeft, natuurlijk. Het zou niet slecht zijn om daar vrij snel werk van te maken. *(Opmerkingen van Ann Brussel)*

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

Ward Kennes (CD&V): Ik begrijp dat er grote vooruitgang zit in dat ontwerp van decreet, minister. Ik hoop dat het knelpunt inzake de rol van de onderwijsinspectie opgelost geraakt. Heel wat mensen zitten daarop te wachten. Ik reken erop dat u dat niet loslaat.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Elisabeth Meuleman aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de enquête van de Koning Boudewijnstichting inzake het welzijn en de genderbalans bij Belgische academici – 431 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Koen Daniëls

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, mijn vraag gaat over de enquête van de Koning Boudewijnstichting over het welzijn en de genderbalans bij Belgische academici. De Koning Boudewijnstichting deed voor het eerst een enquête bij onderzoekers aan de Belgische universiteiten. 1720 onderzoekers namen deel. We hebben het hier al eerder gehad over de hoge werkdruk waar doctoraatsstudenten en wetenschappelijke medewerkers mee kampen. Dankzij de enquête van de Koning Boudewijnstichting hebben we hier nu ook duidelijke cijfers over.

Belgische onderzoekers worstelen met de harde onderlinge competitie, de publicatiedruk en een gebrek aan tijd voor het echte onderzoekswerk. Boven op die tijdsdruk komt ook nog eens de harde onderlinge concurrentiestrijd. Die komt volgens de meerderheid van de onderzoekers de kwaliteit van het onderzoek niet ten goede. Dat is een vrees die het regeringscommissariaat deelt. Dat is problematisch, aangezien het Vlaamse financieringsmodel voor universiteiten volledig gebaseerd is op onderlinge concurrentie. Er is een gebrek aan structurele financiering. De instellingen hangen heel erg af van financiële middelen uit de beperkte publieke fondsen en beurzen, ook voor de gewone onderwijstaken.

Ook de commercialisering van onderzoek heeft volgens de meerderheid van de onderzoekers een negatieve invloed op de kwaliteit. Vier op de tien onderzoekers vinden moeilijk de balans tussen de drie academische taken die worden opgelegd: lesgeven, onderzoek en dienstverlening aan de maatschappij. 54 procent zegt te weinig tijd over te houden om aan onderzoek te doen. Nog eens 54 procent meent dat de competitie tussen onderzoekers een negatieve impact heeft op de kwaliteit van het onderzoek. Slechts 23 procent vindt dat de investeringen van de overheid voldoende zijn om een positieve impact te hebben op die kwaliteit. Factoren die de kwaliteit op een negatieve manier beïnvloeden, zijn de commercialisering van onderzoek, de onderlinge concurrentie en de werkdruk om de drie academische taken naar behoren in te vullen.

Dit komt boven op de resultaten van het onderzoek van het studiecentrum Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitoring van de Vlaamse Gemeenschap (ECOOM) eerder dit jaar. ECOOM stelde vast dat er bij maar liefst een doctorandus op drie sprake is van ernstige mentale gezondheidsproblemen. Ze lopen bovendien 2,4 keer meer risico op dat soort problemen dan andere hoogopgeleiden.

Een andere belangrijke bevinding is de vaststelling dat er nog steeds een glazen plafond bestaat. Onder de doctorale studenten vertegenwoordigen vrouwen de

meerderheid. Voor elke vrouw is er slechts 0,85 man. Een evenwicht verschijnt wel op het niveau van de postdoctorale studenten: 1 tegenover 1,04. Vrouwen vormen een minderheid onder de assistent-professoren – 1 op 1,52 – en een sterke minderheid onder de hoogleraren: 1 tegenover 1,84. Dat komt ook tot uiting in de contractuele voorwaarden. 42 procent van de mannelijke respondenten werkt met een contract van onbepaalde duur, terwijl dat bij de vrouwelijke respondenten slechts 28 procent is. Vrouwen zijn ook ernstig ondervertegenwoordigd in de technologische, toegepaste en natuurwetenschappen, de zogenaamde STEM-disciplines (Science, Technology, Engineering, Mathematics). In die disciplines is er slechts 1 vrouw voor elke 2,13 mannen. In de sociale en de menswetenschappen is er dan weer een meerderheid aan vrouwen – 1 tegen 0,60 – en zo ook in de biomedische wetenschappen: 1 tegen 0,74.

Minister, wat vindt u van de bevindingen uit die onderzoeken? Welke acties wilt u ondernemen? U beloofde eerder om bij instellingen de werkdruk en het welzijn van de doctorandi aan te kaarten. Wat was de reactie daarop? Welke stappen willen de instellingen ondernemen?

Kan de Vlaamse Regering zorgen voor meer structurele financiering van ons hoger onderwijs? Kunnen de toelagen van de Vlaamse overheid voor de onderwijsopdrachten verhoogd worden?

En tot slot een vraag over het genderonevenwicht aan de top van de Vlaamse universiteiten: welke stappen kunnen nog gezet worden? Hebt u ook dat aangekaart bij de instellingen?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega Meuleman, uiteraard hebben wij de enquête gezien. Ik ga de resultaten daarvan niet nog eens delen, want u hebt ze zelf al voor een stuk becommentarieerd.

Zoals beloofd, heb ik gepeild naar een aantal reacties bij onze universiteiten, en daaruit blijkt dat zij de problematiek van de werkdruk en het welzijn ernstig nemen. De rapportering vanuit de verschillende universiteiten heb ik deze week ter beschikking gesteld van de commissie Onderwijs. U zou dat normaal gezien dus gekregen moeten hebben. De aanpak is niet alleen gericht op doctorandi, maar op het gehele academische personeel. De aandacht die de laatste jaren aan publicatiedruk besteed is en het grotere bewustzijn voor grensoverschrijdend gedrag, hebben daar zeker toe bijgedragen. In het interne personeelsbeleid van de universiteiten worden er ook al tools gebruikt om een meer genuanceerd beeld van de loopbaan in aanmerking te nemen bij de individuele beoordeling en de promotie van hun academici.

Alles samen gaat er ondertussen 1 miljard euro per jaar naar onze vijf universiteiten. Bovendien kent de financiering ook een groeipad. Ten eerste is er de klik, waardoor er 14 miljoen euro per jaar bij komt. Daarnaast is er het groeipad. Er wordt 226 miljoen euro bijkomend geïnvesteerd in het hoger onderwijs over een looptijd van 10 jaar. Onderdeel van dat groeipad is een budget van ongeveer 41 miljoen euro voor extra professoren, de ZAP-leden (zelfstandig academisch personeel), waarvan ruim 31 miljoen euro afkomstig is uit het beleidsdomein Onderwijs. De rest van het bedrag komt uit Wetenschapsbeleid. Die bijkomende ZAP-middelen hebben tot doel de student-stafratio te verbeteren, rekening houdend met de toename van het aantal studenten. De bijkomende ZAP-middelen zijn ook bedoeld om het aandeel professoren te verhogen in het personeelsbestand, nadat gedurende jaren het wetenschappelijk personeel vanuit de tweede en derde geldstroom sterk was toegenomen.

De verdeling van dat miljard gebeurt op basis van heel wat parameters. De enveloppefinanciering heeft ook bepaalde outputmetingen als verdeelcriterium, omdat je

moeilijk een budget van die omvang kunt gaan toekennen op louter forfaitaire basis. Je moet ook een klein beetje output kunnen meten. Als het veld evolueert – studentaantallen stijgen of dalen, onderzoeksactiviteiten nemen toe of nemen af – dan moet de financiering ook kunnen volgen. Maar er zijn binnen die enveloppe ook mechanismen die de effecten temperen: vaste sokkels, variabelen waarvoor een meerjarig gemiddelde wordt genomen – men meet bijvoorbeeld een tijdsvenster van vijf jaar –, gegarandeerde minima of begrenzingen van jaarlijkse schommelingen enzovoort. We proberen daar dus een compromis in te vinden.

Het vraagstuk over een evenwicht tussen basisfinanciering enerzijds en competitieve middelen anderzijds situeert zich ook binnen het domein onderzoek. Daar heb je structurele middelen, zoals de Bijzondere Onderzoeksfonds (BOF), maar ook kanalen waar individuele aanvragen worden beoordeeld op basis van merites.

En dat geldt vooral voor het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek (FWO). Die – naar mijn oordeel terecht – vraag naar excellentie stuurt het systeem richting competitie, met positieve en ook minder positieve effecten. Meer doctoraten, meer publicaties: prima resultaten, maar ook een toenemende druk op het academische bestel. Het is moeilijk om dat helemaal weg te nemen. Ik weet ook niet of dat het per definitie ongezond is. Maar je moet, zeker als je de resultaten van die studie van de Koning Boudewijnstichting ziet, proberen daarin wat te sturen. De vraag is of je dat budgettair op een afdoende wijze kunt doen, dan wel of het instellingsbeleid globaal met wat meer zorg moet worden bekeken.

In 2018 evalueert collega Muyters het Bijzonder Onderzoeksfonds (BOF). Wat mij betreft, zijn daarbij zowel de gehanteerde parameters – de outputcriteria – als de omvang van dat fonds bespreekbaar, net als de verhouding tot de competitieve kanalen. Maar pleiten voor meer van het ene is ook pleiten voor minder van het andere: als je via het BOF meer wilt inzetten op basisfinanciering, dan kun je diezelfde middelen niet gebruiken voor het verhogen van de slaagkansen van diezelfde universiteiten bij het FWO. Het is het ene of het andere. Het is een evenwichtsoefening die we nu moeten doen, op een moment dat het onderzoeksbudget in een zeer stijgende evolutie zit. Collega's, in 2019 is er in principe uitzicht op een substantiële toename van de onderzoeksbudgetten. We zouden dus van het momentum kunnen gebruikmaken om die evaluatie grondig te doen.

Wat betreft het genderonevenwicht en de 0,85 mannen versus 1 vrouw – en soms omgekeerd –, zijn de Vlaamse universiteiten zich sterk bewust van het genderonevenwicht aan de top. De Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR) richtte een aantal jaren terug een High Level Task Force Gender op met vertegenwoordigers van alle universiteiten. Die taskforce stelde in 2013 een actieplan op. In dat engagement verklaarden de rectoren van de Vlaamse universiteiten te werken aan een duurzaam genderbeleid door hun engagement te uiten, dat engagement in te bedden, een structureel verankerd aanbod van vorming inzake genderdiversiteit aan te bieden en de instroom naar en de doorstroom in het ZAP-kader (zelfstandig academisch personeel) te verbeteren.

Om dat engagement waar te maken, zijn er zowel interuniversitaire als instellings-eigen initiatieven nodig. De High Level Task Force heeft de opmaak van alle actieplannen hieromtrent begeleid en bekijkt nu de implementatie ervan. Ik heb nog niet de kans gehad om bij de VLIR de meest actuele stand van zaken te verkrijgen en zal dit op de agenda plaatsen van mijn volgend overleg met onze rectoren.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, het zou inderdaad goed zijn als u dat op de agenda plaatst. Kunt u dan de resultaten en het verslag bezorgen aan de commissie of daarover feedback geven?

Het is inderdaad zo dat die taskforce werd opgericht in 2013. Dan zouden we de resultaten daarvan toch mogen beginnen te zien en eens mogen vragen hoe het daarmee zit? Bent u van plan om dat te monitoren? Bent u van plan om zelf de cijfers bij te houden en voor de opvolging van de verschillende actieplannen te zorgen? Op welke manier? De knelpunten zijn toch van die aard dat we niet spreken over een kleine scheeftrekking, maar over serieuze problemen, zeker bij het doorgroeien op de academische ladder. Er zijn daarvoor al actiegroepen naar dit parlement gekomen om de beide zaken aan te kaarten. De problemen zijn dus al langer gekend.

Het is inderdaad wachten op de evaluatie van minister Muyters en het BOF. Ik begrijp dat er een evenwicht moet zijn en dat je niet alles in basisfinanciering kunt steken, omdat je dan de excellentie misschien niet voldoende zou stimuleren. Maar ik denk dat de slinger inderdaad is doorgeslagen. En ook dat is een gegeven dat niet nieuw is. Ook daar is het wachten op resultaat. We zullen dat blijven monitoren. Er is dus nog wel wat werk aan de winkel, minister.

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Ann Brusseel (Open Vld): Ik wil daar nu niet heel breedvoerig over discussiëren. Ik denk dat er een aantal problemen zijn in deze discussie. Het gaat niet alleen over financiering. Als het over gender gaat, denk ik dat de weg nog lang is. Het is belangrijk om redelijk bedachtzaam om te gaan met een aantal maatregelen.

Ik zie bijvoorbeeld dat aan mijn eigen alma mater een heel sterk genderbeleid wordt gevoerd. Dat is al op touw gezet door de vorige rector, Paul De Knop. Hoezeer ik ook een voorstander ben van ingrepen, het resultaat is op een bepaald moment dat de weinige vrouwen die er zijn in de academische regionen, dan heel wat taken op zich gaan nemen als men werkt met een gelijke vertegenwoordiging of de regel dat minstens een derde van het andere geslacht moet zijn. We zijn daar nog niet uit. We zouden daar wat sneller uit moeten komen. Op een bepaald moment werkt dat eigenlijk een beetje tegen vrouwen, omdat ze heel snel heel sterk bevraagd zijn. Minister, u zegt terecht dat de instellingen zelf eigenlijk ook een en ander moeten bekijken, en misschien loskomen van heel strakke regulering, of die nu is opgelegd door de overheid, de Vlaamse overheid, de FWO of de interne regulering, om ter zake toch een wat menselijker beleid te kunnen voeren. Als men aan bepaalde assistenten eigenlijk grote onderwijsopdrachten geeft en aan andere helemaal geen, dan is dat een scheeftrekking. Dat is nogal evident. De vraag is of dat niet wat beter kan en of de instellingen ter zake niet wat meer ruimte moeten krijgen.

Ook wat gender betreft, moet er sterk werk worden gemaakt van het stimuleren van vrouwen in die academische carrières, zodat de taken toch echt wel een beetje gelijk kunnen worden verdeeld zonder dat de weinige vrouwen die er nu zijn, overbevraagd en overbelast zijn, en daardoor nog meer moeite hebben dan voorheen om tot de kern van hun werk te komen. Je kunt natuurlijk geen omelet bakken zonder eieren te breken. Om stappen vooruit te zetten, moet iemand nu de lasten dragen, maar ik denk dat we een en ander nog eens grondig moeten bekijken. Ik wil daar zelf ook constructief toe bijdragen.

De voorzitter: De heer Cordy heeft het woord.

Paul Cordy (N-VA): Wat het welbevinden van doctorandi betreft, zal men natuurlijk ook een evenwicht moeten vinden. Onze output is van een hoog niveau. Onze samenleving heeft natuurlijk nood aan een grote wetenschappelijke output. Dus, bij alles wat men doet om de werkomstandigheden van doctorandi te verbeteren, zal men toch ook telkens rekening moeten houden met het feit dat we toch ook wel hopen dat het onderzoek op voldoende niveau blijft en dat men voldoende output blijft genereren. Het zal dus zoeken zijn naar een goed evenwicht, waarbij de sleutel inderdaad ook voor een groot stuk bij de instellingen zit. Ik

moet met een beetje schroom spreken, als man van middelbare leeftijd, maar dat geldt ook voor dat genderevenwicht. Ter zake moeten vooral de instellingen inderdaad een goed doordacht beleid voeren. Er zijn andere sectoren waar hoog-opgeleiden aan het werk zijn en waar die doorstroming eigenlijk wel steeds meer een realiteit is. Ik denk aan de magistratuur en delen van de gezondheidszorg. Misschien moet men eens bekijken welke mechanismen daar hebben geleid tot dat grotere succes, zodat men daarvan kan leren.

Je hebt natuurlijk ook, en dat baart me eigenlijk nog meer zorgen, de ondervertegenwoordiging binnen de STEM-disciplines (Science, Technology, Engineering and Mathematics). We zijn bezig met het opzetten van acties om meer daartoe aan te sporen, maar dat zal inderdaad ook zijn weg moeten vinden. Vooral in die sectoren lijkt het me heel belangrijk om echt wel actie te ondernemen. Men moet daar nog veel meer over waken. Ik zie dat in de andere disciplines eigenlijk wel meer tot zijn recht komen, maar daar zullen we er toch echt wel sterk over moeten waken dat dat genderevenwicht op een vlotte, eerlijke, maar goede manier kan worden bereikt.

Koen Daniëls (N-VA): Ik wil daar nog een kwestie aan toevoegen: de weging van de diverse publicaties die er zijn. Er zijn al die categorieën. Iedereen wil heel graag bij die A1-publicaties terechtkomen. Er is inderdaad een strijd bezig om die publicaties.

Ik vind die term verschrikkelijk, maar dat maakt dat dat meestal geen 'vulgariserende' publicaties zijn. We hebben een aantal professoren die internationaal faam hebben, over de grote plas, maar die hier bij wijze van spreken niet in Dag Allemaal staan en hier dus bijgevolg ook zeer weinig toe bijdragen. Dat is toch ook een belangrijk gegeven. Ook moeten publicaties in het Nederlands in dat bibliografisch bestand als volwaardig worden aanzien, in het kader van de verspreiding van wetenschappelijke informatie hier in Vlaanderen.

Ik treed collega Cordy enigszins bij: we moeten proberen dat evenwicht te vinden tussen het qua aantallen op peil houden van de kwaliteitsgedreven output en het ervoor zorgen dat ons financieringssysteem niet doorslaat, waarbij alleen dat zou meetellen in interne allocatiemodellen en de rest van minder groot belang is in de 'tenure track' van professoren, zeker startende professoren. Minister, ik heb u daar in het verleden ook al vragen over gesteld. We hebben daar ook al discussies over gevoerd. Als ik zou weten wat de juiste oplossing daarvoor is, zou ik het u vertellen, maar ik denk dat we daar zeker in de totaliteit van het financieringssysteem toch eens naar moeten kijken. Die oproep wil ik hier dus wel doen.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Ik dank de leden voor de aanvullende opmerkingen. Het waren vooral bezorgdheden die zijn geuit. Enerzijds denk ik dat we zeer goed moeten monitoren hoe de instellingen zelf met een en ander omgaan, want de cultuur in de instellingen, zo leert mijn ervaring me, is heel verschillend. Ook binnen de disciplines is er heel veel verschil, en vaak hangt dat af van hoe de baas of bazin van het centrum de dingen aanpakt.

Wat het genderbeleid betreft, zien we kwantitatief toch een gestage vooruitgang. In 2010 was maar 20 procent van het zelfstandig academisch personeel vrouwelijk. Dat is ondertussen al 25 procent geworden. Het gaat dus een beetje vooruit, maar dat kan wel sneller. De voornaamste bezorgdheid is op dit ogenblik niet het glazen plafond, maar wel de instroom van voldoende vrouwen bij de start van een academische carrière als onderzoeker of postdoc.

Er worden wel wat initiatieven genomen. Ik heb nog een paar voorbeelden. Er zijn universiteiten waar wordt voorzien in een opleiding voor de top van de universiteit over hoe positief om te gaan met gender en welke blinde vlekken het

beleid op het vlak van gelijke kansen heeft. Er zijn ook jonge onderzoekers die worden opgeleid over de vele mogelijkheden die er vanuit die academische carrière kunnen blijken. Ik denk dat iemand van u daar al een vraag over heeft gesteld. Je moet die onderzoekers toch ook eens duidelijk maken dat ze na de carrière ook buiten de universiteit heel wat kansen hebben. Ook de mobiliteit zelf moet een beetje diverser worden benaderd. Een academische carrière als onderzoeker vergt wel wat mobiliteit, maar vaak wordt dat zeer eng ingevuld, als 'we gaan zes maanden naar het buitenland'. In sommige situaties is dat misschien minder compatibel, als men net een jong gezin heeft, maar er zijn ook andere dingen mogelijk. Men kan onderzoekservaring opdoen buiten de universiteitsmuren, in de privésector, in de industrie. Er zijn dus heel wat andere mogelijkheden voor die extra-muroservaring dan deze die nu klassiek worden aangeduid.

Wat de STEM-monitor betreft, gisteren heb ik samen met collega Muyters samengezeten met de mensen van het STEM-platform om te bekijken hoe we die methodieken nog kunnen verscherpen. U weet dat dat monitoren positief verloopt, dat er dus ook meer meisjes naar STEM-richtingen gaan, maar ook op dit vlak plannen we nieuwe initiatieven de komende maanden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jo De Ro aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over ICT-coördinatoren in het onderwijs – 476 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Koen Daniëls

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

Jo De Ro (Open Vld): De Vlaamse ICT-coördinatoren Liga of Vicli is een initiatief van de lerarenopleiding van PXL om vakgenoten te verenigen in een netwerk. In samenwerking met eduCentrum vzw en de ICT-praktijkdag werd in de loop van de afgelopen weken een memorandum met aanbevelingen verspreid. Ruim 1400 technische en pedagogische ICT-coördinatoren, directies en leerkrachten onderschreven dit. In veel gevallen werden er bijkomende opmerkingen en bezorgdheden geformuleerd.

Het memorandum roept de Vlaamse beleidsmakers op tot een betere omkadering voor ICT-coördinatoren. Er wordt ook de aandacht gevestigd op enkele knelpunten. Zo hebben ICT-coördinatoren vaak een verschillende opleiding genoten en kan het hierbij gaan om leerkrachten die veeleer toevallig in deze opdracht zijn terechtgekomen. Het kan eveneens gaan om professionele bachelors uit een IT-opleiding die op school terechtkomen zonder de lerarenopleiding te hebben gevolgd. Ook de opdracht van de ICT-coördinatoren is verschillend en vaak wordt van hem/haar zowel een pedagogisch-didactische als technische ondersteuning verwacht.

Aangezien het ambt in het secundair onderwijs niet bestaat, is de kans niet ondenkbaar dat de persoon die daar het ICT-beleid op zich neemt over nog meer allroundvaardigheden moet beschikken. De opstellers van het memorandum wijzen op vier concrete noden: installatie van het ambt van ICT-coördinator in het secundair onderwijs, stijging van het aantal gekleurde ICT-uren, uitbouw van een netwerk voor kennisdeling en professionalisering en ten slotte uitbouw van een adviescentrum.

Minister, wanneer hebt u kennis genomen van dit memorandum? Was er op voorhand contact met de opstellers voor ze dit hebben verspreid onder vakgenoten medio oktober? Kunt u zich vinden in de noden en aanbevelingen die het memorandum stelt? Zo ja, welke middelen zijn hiervoor beschikbaar? In welke mate zal er rekening worden gehouden met ICT-vaardigheden in de nakende hervorming

van de lerarenopleidingen? Welke andere initiatieven acht u mogelijk om tot een professionalisering van de ICT-coördinatoren te komen?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega De Ro, Vicli heeft pas heel recent het levenslicht gezien. Dat is het samenwerkingsplatform van de ICT-coördinatoren in het Vlaamse onderwijs. Ondertussen is er al twee keer overleg geweest met vertegenwoordigers van Vicli. Op 2 oktober 2017 zijn ze voor een eerste kennismakingsoverleg met de dossierbeheerder ICT van ons departement samengekomen. Daar hebben ze hun doelstellingen en achtergronden bij de oprichting van hun organisatie voor de eerste keer besproken. Op 10 november 2017 hebben de vertegenwoordigers het definitieve memorandum toegelicht aan de mensen op mijn kabinet. Ik was daar persoonlijk niet bij aanwezig omdat ik verhinderd was, maar ik vond wel dat we hen snel moesten zien. Vorige week hebben we het memorandum van Vicli officieel ontvangen via de post. Op mijn kabinet is het ook al toegelicht en besproken.

Kan ik mij vinden in de noden? Dat is een gevaarlijke vraag, collega De Ro. Mevrouw Meuleman vroeg zopas in haar vraag om uitleg om extra middelen, de directeurs vragen extra middelen, de vragen om extra middelen suizen rond mijn oren. Het departement en ikzelf zijn al enige tijd op de hoogte van de situatie van de ICT-coördinatoren. Er zijn enkele knelpunten die overeenkomen met de verzuchtingen in hun memorandum. Een aantal ICT-behoeften bleek ook al uit de vijfjaarlijkse bevraging en monitoring over ICT in het Vlaamse onderwijs, en uit een studie van april 2013 naar het bestedingspatroon van personeelsmiddelen in basis- en secundaire scholen voor de invulling van administratieve beleids- en pedagogisch ondersteunende taken.

Vicli stelt vanuit de noden van de ICT-coördinator vier doelgerichte aanbevelingen voor om de ICT-coördinator op school te ondersteunen in het uitoefenen van zijn job. Een, het ambt. Twee, de ICT-uren, waar ze een stijging van de uren verwachten. Voor het ambt willen ze een ICT-coördinator in het secundair onderwijs die een ambt ICT-coördinator moet krijgen en daarin kan worden benoemd. In het basisonderwijs bestaat dat al, in het secundair onderwijs nog niet. Daar krijgt de ICT-coördinator uren als leraarsstage-uren, bpt-uren (bijzondere pedagogische taken) of nog andere gekleurde uren.

Dan het netwerk. Er is nood aan een netwerk waarin ICT-coördinatoren elkaar online en offline weten te vinden. Vicli pleit ook voor een adviescentrum dat de coördinatoren en de overheid ondersteunt.

Collega's, de manier waarop die ICT-punten kunnen worden gebruikt in de verschillende onderwijsniveaus is historisch gegroeid. De manier waarop dat vandaag in het secundair onderwijs is geregeld, met een brede keuze voor bestaande ambten, laat toe dat scholen hier op een zeer flexibele manier mee kunnen omspringen in functie van de competenties van de personeelsleden die in deze ambten bijvoorbeeld al zijn aangesteld of benoemd.

De flexibiliteit wil ik zeker niet wegnemen. Het betonneren van elke ondersteuningsnood in een apart, specifiek ambt is niet meer van deze tijd. Ik vind dat scholen binnen hun puntenenveloppe voldoende ruimte moeten hebben voor een aantal expertises in functie van de specifieke noden in de werking en organisatie van de school. Maar dat neemt niet weg dat ik begrip heb voor de onzekerheid van wie nog altijd tijdelijk in deze punten is aangesteld. Ik wil daar op zoek gaan naar oplossingen in overleg met de sociale partners. Voor een verhoging van het aantal gekleurde ICT-uren heb ik op dit ogenblik geen extra budget beschikbaar. Voor een aantal andere zaken, zoals de ondersteuning van ICT-coördinatoren, bekijkt het departement Onderwijs en Vorming volop of er mogelijkheden zijn om

hieraan tegemoet te komen. Ik denk wel dat er kansen liggen in een sterkere netwerking en kennisdeling.

Vandaag zijn ICT-vaardigheden en het toepassen van ICT binnen de onderwijscontext al een onderdeel van de basiscompetenties van leraren. Dit komt al aan bod in alle lerarenopleidingen, met specifieke gerichte maatregelen, genomen met het oog op de ICT-vaardigheden van leraren. De basiscompetenties worden geactualiseerd maar blijven uiteraard de basis voor het opleiden van de leraren.

Net zoals de onderwijswereld is ook de ICT-wereld onderhevig aan snelle veranderingen, die misschien nog sneller zijn dan die in het onderwijs. Een levenslange professionalisering van de coördinatoren en bij uitbreiding van alle onderwijsactoren die betrokken zijn bij het ICT-beleid is van belang. In het Vicli-memorandum worden een aantal goede praktijkvoorbeelden opgesomd die leiden tot netwerkvorming. Vanuit de overheid voeg ik daar ook het leermiddelennetwerk KlasCement aan toe. Dat platform leent zich uitstekend om materialen te delen en om allerlei professionaliseringsactiviteiten aan te kondigen. KlasCement bevat ook een databank waarin nascholingsorganisaties zich kunnen registreren. Onderwijsprofessionals hebben de mogelijkheid om via naam, trefwoord of locatie op zoek te gaan naar een voor hen geschikte organisatie. Ook ICT-coördinatoren kunnen hier hun ding doen. Zij kunnen een beroep doen op de nascholingsmiddelen van hun school om de gekozen activiteit te financieren.

Ook de pedagogische begeleidingsdiensten bieden een brede waaier van professionaliseringsactiviteiten aan voor deze doelgroep.

Het Departement Onderwijs en Vorming bekijkt of er concrete mogelijkheden zijn om de netwerking en de ondersteuning van ICT-coördinatoren via KlasCement te verbeteren. Een optie is dat KlasCement als platform zou kunnen dienen voor een aantal initiatieven. Dat zou perfect kunnen. Een ander idee is dat KlasCement ook materialen zou ontsluiten met betrekking tot meer technische aspecten inzake ICT-coördinatie.

Een waardevolle professionalisering behoeft niet altijd extra financiële middelen. Het is wel van belang dat het kennisdelingsplatform veel sterker en gestructureerder kan worden ingebed – maar dat is in Onderwijs altijd zo. Dat zullen we nu concreet bekijken. Als je geen budget hebt, moet je andere dingen bekijken. Dat kan een eerste belangrijke stap zijn om hun positie te verbeteren.

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

Jo De Ro (Open Vld): Bij de voorbereiding van mijn vraag heb ik er ook een memorandum op nageslagen van EduBIT, een vereniging voor ICT-coördinatoren en directeurs die elkaar vinden en aanbevelingen doen. Ik heb dus beide memoranda doorgenomen en ik zie daarin niet uitsluitend een vraag naar extra middelen. Als ik luister naar de mensen uit die beide organisaties, doet mij dat denken aan wat de directies ons de afgelopen weken gezegd hebben. Men verenigt zich netoverschrijdend rond een bepaald thema of een gemeenschappelijke actie en men doet vanuit die optiek voorstellen. Dat valt toe te juichen. Maar ons sociaal overlegmodel is daar niet altijd op afgestemd. Ik geef graag een pluim aan het kabinet van Onderwijs dat ze die mensen zo snel hebben ontmoet. Voor de directeurs, maar ook voor de ICT-coördinatoren, zou het een eerste belangrijke stap zijn mochten ze op een vast ritme en op vaste platformen met de overheid kunnen communiceren. Zij hebben nood aan een zo breed mogelijke communicatie, niet alleen met de minister en het departement, maar ook met de inrichtende machten en de pedagogische begeleiding en de lerarenbegeleiding. Die kansen moeten gecreëerd worden, niet alleen wanneer er een memorandum is of wanneer er een decreet moet worden gemaakt. Dat moet op vaste momenten kunnen. Die mensen

zijn vrijwilligers en moeten een structurele plaats krijgen in het overleg, over de grenzen van gemeenten en netten en provincies heen.

Ik bekijk hun vragen. Het budget voor Onderwijs in Vlaanderen is heel groot. Men kan hun vragen interpreteren in de zin dat er een zakje of een zak geld bij moet komen. Maar ik kan daar evengoed een vraag naar kleuring in zien in het ter beschikking stellen van de middelen aan scholen. We hebben de periode gekend van PC/Kadee. Dat was, denk ik, in 1997-2003. Die middelen waren gekleurd. Er moet opnieuw iets meer sturing in komen.

Het is een open vraag. Die vraag komt in golven terug. Eerst is iets thematisch ingekleurd. Dan is het telkens de vraag om dat te ontkleuren. Dan hebben we flexibiliteit en kunnen we zelf verantwoordelijkheid nemen. Op plaatsen waar dat goed gebeurt, is dat evident. Op andere plaatsen zitten de mensen die met ICT bezig zijn, met de handen in het haar. Men zou die vraag ook kunnen bekijken, zodat daar binnen het bestaande onderwijsbudget wat meer aandacht voor ontstaat.

Ik hoor ook vaak dat niet bij elk onderzoek de stem van de ICT-coördinatoren wordt gehoord. Loopt er op dit moment nog beleidsvoorbereidend onderzoek, of onderzoek in het kader van andere kortlopende opdrachten? Zo ja, dan had ik graag opgeroepen om de mensen die de ICT-coördinatoren samenbrengen, of het nu Vicli is of EduBIT, daarbij te betrekken.

In het memorandum van 2014 vond ik het heel belangrijk dat er bij de ICT-coördinatoren een grote pedagogische bezorgdheid bestaat om een leerlijn, een visie, te ontwikkelen over waar ICT, het digitale leren, staat: van kleuteronderwijs tot laatste middelbaar. Van mij mag daar gerust ook het hoger onderwijs bij. In het leerplicht- en kleuteronderwijs moeten er leerlijnen komen. Dat moet ook niet per se extra geld kosten. Ik zal dat in deze commissie opnieuw aan bod brengen wanneer we het over het voorstel van decreet over de eindtermen zullen hebben.

Er wordt nog iets gevraagd waar weinig of geen geld tegenover moet staan, namelijk een duidelijkere oplijsting. U hebt gezegd dat er ICT-competenties zijn voor leerkrachten. In gesprekken met ICT-coördinatoren merk ik dat ze zowel voor de initiële lerarenopleiding als voor het ambt dat nu bestaat in het basisonderwijs, nog wel wat extra vragen hebben om competenties toe te voegen, ook door de veranderingen van de afgelopen jaren in die sector.

Minister, dank dat u zo snel met die mensen aan tafel bent gaan zitten. Ik heb er alle begrip voor dat niet alles aan extra middelen kan worden gekoppeld, maar ik vraag hierbij namens hen om een meer vaste plaats te krijgen in een overleg over deze thematiek. Ze zijn zeer goed geplaatst om uw departement, de koepels en de scholengemeenschappen en -groepen te begeleiden of om advies te geven. Ik vraag u ook om te kijken naar de competenties en hoe die meer kunnen aansluiten op wat er wordt gevraagd.

De voorzitter: Mevrouw De Meulemeester heeft het woord.

Ingeborg De Meulemeester (N-VA): Minister, we beamen allemaal dat de ICT-coördinatoren manusjes-van-alles zijn, van het netwerk beheren, de beveiliging van de infrastructuur verzorgen, het onderhoud van de schoolwebsite verzorgen, technische reparaties uitvoeren aan de installaties tot zelfs expertise verzamelen op het vlak van de nieuwste digitale trends in het onderwijsveld. ICT-coördinatoren worden aangesproken over alle mogelijke IT-problemen.

We weten dat ze allemaal een andere opleidingsachtergrond hebben. De vraag naar inhoudelijke ondersteuning en professionalisering in het memorandum is daarom groot. Ik begrijp uit uw antwoord dat u ervoor openstaat om na te denken over de vraag van Vicli voor één netwerk waarin ICT-coördinatoren elkaar

online of offline weten te vinden. Hebt u nog meer plannen om de vraag naar professionalisering te ondersteunen?

Ondanks de inspanningen van de ICT-coördinatoren is het voor scholen niet evident om het IT-netwerk te onderhouden en veilig en update te houden. In het verleden heeft uw administratie daarom werk gemaakt van de zogenaamde raamcontracten met Telenet rond Schoolnet+. Kunt u daar een stand van zaken over geven? Voorziet u nog in initiatieven om scholen op dit vlak verder te ondersteunen?

Hebt u uw administratie de opdracht gegeven om een nieuwe ICT-monitor aan te besteden? Wat is de stand van zaken? Zult u de opdracht van de ICT-coördinator meenemen in dat onderzoek? Wanneer mogen we de resultaten van de ICT-monitor verwachten?

Koen Daniëls (N-VA): Mevrouw Celis kon om persoonlijke redenen niet aanwezig zijn, maar wilde graag enkele vragen stellen. Ik doe dat nu even in haar plaats.

Minister, wilt u zeker de bekommernissen van de ICT-coördinatoren in overweging nemen? Het zou eigenlijk de taak moeten zijn van die mensen om pedagogisch te werken. We stellen echter vast dat ze ook vooral infrastructureel aan het werken zijn. Als die mensen die infrastructurele werken niet doen, dan gebeuren ze niet. Dat is geen evidente en dure kwestie.

Ik wil nog iets zeggen over wat de heer De Ro heeft gezegd toen hij op het kabinet zat van voormalig minister Vanderpoorten en ikzelf in de administratie. Ik heb daar toen de brochure geschreven 'ICT@onderwijs.be'. De scholen waren toen heel tevreden met de PC/Kadee-gelden. Men keek daarnaar uit. Dat was eigenlijk het gegarandeerde minimale budget om bepaalde zaken te doen. We moeten daar opnieuw durven naar te kijken, zeker in het licht van de opsplitsing tussen het pedagogisch werken met ICT enerzijds en anderzijds de infrastructurele vragen die worden gesteld. Er is noodzaak om de leerkrachten zelf verder te professionaliseren. De werkgroep formuleert een aantal terechte bekommernissen die niet noodzakelijk een budgettaire impact hebben. Het is minstens lovenswaardig om die te onderzoeken.

Minister Hilde Crevits: Er komt een nieuwe bevraging in 2018, de MICTIVO III. Die wordt om de vijf jaar georganiseerd. Er is er eentje geweest in 2008 en eentje in 2013. Ik heb bij het begin van het antwoord ook verwezen naar de vorige vijfjaarlijkse bevraging. Een aantal zaken die nu in het memorandum staan, komen voort uit de voorgaande bevraging. Het is niet echt helemaal nieuw, maar we zullen dus pas volgend jaar meer weten.

U bent allemaal zeer correct geweest op het vlak van de budgetten. Ik heb geen extra budget. In het secundair onderwijs heeft men ook een grote vrijheid. Ik weet dat de coördinatoren soms bezig zijn met infrastructuur, maar scholen krijgen een grote vrijheid om de taken en de middelen die ze krijgen, in te zetten op een bepaalde wijze.

Nieuw zal straks ook zijn dat de digitale competenties een plaats krijgen in het hele verhaal van de eindtermen. De scholen in het secundair onderwijs zullen zich in de toekomst sowieso wat moeten herorganiseren op het vlak van digitale competenties. Dat betekent ook dat de lerarenopleidingen daar een iets meer gestructureerde plaats zullen aan moeten geven. Als het een van de sleutelcompetenties is, dan heeft het ene automatisch een impact op het andere.

We hebben snel structureel overlegd. Ik heb er ook geen probleem mee dat ze binnen de administratie nagaan hoe dingen die vroeger oké waren, een revival kunnen krijgen.

Maar de scholen zijn in principe geen vragende partij om veel middelen te kleuren, ze maken liever hun eigen keuzes. Helemaal anders is het als het gaat over

het aanbieden van platformen. Daar hebben we reuzensprongen voorwaarts gemaakt met onze administratie om daar facilitator te kunnen zijn. Ik zou met de ICT-coördinatoren eens willen bekijken hoe we de handen in elkaar kunnen slaan en voor hen ook een meerwaarde kunnen betekenen. Dit wordt zeker vervolgd. Er is een voorloopvereniging geweest voor hen. Ik heb het gevoel dat men zich nu vrij goed heeft georganiseerd, zonder iets slechts te zeggen over de vorige. Dat maakt het gemakkelijker om in overleg te gaan.

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

Jo De Ro (Open Vld): Minister, ik merk aan het zoemen van mijn digitale apparatuur dat deze vraag zeer sterk wordt gevolgd. Dat is niet met alle vragen zo. Het zou ook verbazen mocht deze groep nu niet aan het volgen zijn. *(Gelach)*

Uw voorstel om als platform bij KlasCement daar in een specifieke plek voor te voorzien, is logisch. Een aantal opstellers van het memorandum hebben nog altijd een heel actieve rol als vrijwilliger om dingen op KlasCement te posten. Er zijn ook mensen die betrokken zijn geweest bij de oprichting van KlasCement. Dat zal zeker aansluiten bij hun bezorgdheden.

Ik noteer ook – niet alleen voor Vicli, er zijn nog andere organisaties die netoverstijgend werken – dat er ook een structureel overleg met de administratie komt. Dat zullen zij zeker heel belangrijk vinden. Ik merk dat men daar op zijn honger blijft zitten, niet alleen in het Consciencegebouw, maar ook bij andere groepen die op sociaal overleg aanwezig zijn of die een stem hebben in onderwijs. Nodig deze mensen uit. Ze hebben echt wel zeer veel expertise.

Wat betreft het statuut voor het secundair, minister, noteer ik dat u kijkt naar een aantal mensen die al heel lang bezig zijn. U bent er geen fan van om nog meer ambten en statuten op te starten, maar u wilt zeker kijken naar het sociale statuut van een aantal mensen die al jaren werken binnen de bestaande organen.

Wat betreft het onderzoek MICTIVO3 voel ik aan bij een aantal ICT-coördinatoren dat ze ontgoocheld waren dat ze in eerdere onderzoeken weinig of niet aan bod zijn gekomen. Dan blijven ze natuurlijk met een ei zitten.

Minister, de medewerker die naast u zit, werkt niet alleen rond ICT, maar zijn grote taak is infrastructuur. Ook daar krijg ik regelmatig opmerkingen of ik als beleidsmaker en of het ministerie als uitvoerder van decreten, toch niet kunnen proberen sneller in te pikken op trends die veranderen. Dan gaat het voornamelijk over de reglementering voor scholenbouw. Er worden dan voorbeelden gegeven dat bepaalde dingen wel in aanmerking komen voor infrastructuursubsidie rond ICT, en andere dingen die nieuwer zijn, niet. Op een bepaald moment kreeg men voor bekabeling wel subsidie maar niet als er draadloos werd gewerkt en waren er wel subsidiëringmogelijkheden voor vaste digitale borden maar niet voor mobiele. Als we dan toch spreken over flexibiliteit, merk je dat de veranderingen in de digitale onderwijsmarkt vaak zo snel gaan dat wij onze wetgeving op dat vlak iets minder moeten betonnen. Dan zal daar ook bij infrastructuurbouw – er wordt op dit moment heel veel gebouwd – voor de ICT-coördinatoren nadien niet al te veel werk zijn om recht te zetten wat niet goed is aangelegd.

Minister, ik dank u in ieder geval voor het perspectief dat u hebt geboden op een aantal van hun terechte bezorgdheden. Wordt vervolgd.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.